

moško in žensko mesto. Srez Slovenjgradec je prevzel organizacijo po sklepu, storjenem pred 2 letoma, tov. Bratoš. On je misljal, da bi praznovali 30 letnico v času »Mariborskega tedna«, ki bo od 5. do 15. avgusta. Sporočite mu, prosim, svoje mišljenje! Fr. Br., Maribor, Meljska cesta 40, Jos. Kobal.

— **Učiteljska kolonija v Igalem pri Hercegovnem.** Vsem priglascem sporočamo, da bo skupni odhod 4. julija z brzovlakom ob 4. uri 20 min., prihod v Zagreb ob 7. uri 15 min., iz Zagreba s potniškim vlakom ob 8. uri 15 min., prihod v Sl. Brod ob 13. uri 36 min.; tu se snidejo vsi priglasci iz dušnavske, moravske in vardarske banovine in potujejo skupno preko Sarajeva in prispejo v Igalo 5. julija ob 12. uri. Vozni stroški iz Ljubljane—Hercegovnega polovični III. r. potniški vlak 182—Din, doplačilo za brzi vlak Ljubljana—Zagreb 18—Din! S seboj vzemite 2—3 rjuhe, blazino, ostalo po principu: najpotrebnejše! Razne ekskurzije po najnižjih cenah niso obvezne! — Kolonija je zasedena in se priglasi ne upoštevajo več! Na željo se bo čas v koloniji podaljšal do 20. avg., kar bo objavljeno v dnevnikih. Vse informacije itd. po 29. juniju prosim na naslov: S. M., šef učit. kol. — Igalo pri Hercegovnem — Boka Kotorska. Do svidenja na našem divnem Jadranu! — Za FLJU: Slavko Mrovlje, učit., gl. pov. — Slovenjgradec.

— **Družinski očetje in oddaja učiteljskih služb.** Družinski očetje nam piše: »Nujno morava z ženo pročitati, ker imam težko bolnega otroka, ki bi mi ga bilo mogoče zdraviti le, ako bi prišel z ženo v kako večje mesto ali vsaj njegovo neposredno bližino. Drugi otrok bo drugo leto goden za srednjo šolo, vsled česar moram tudi gledati, da si čimprej, preskrbim primerno mesto. Izmed razpisov, ki jih je prinesel »Tovariš« v 40. številki, sva našla z ženo primerno mesto, kjer sta bili označeni 2 mesti, 1 moško in 1 žensko. V zadnji številki »Tovariša« pa čitam, da moško mesto na tej šoli zaenkrat ni več razpisano, vsled česar mi je vzeto zadnje upanje, da pridem letos ali kdajkoli na primerno mesto. (V današnji številki je objasnjena pomota, da to mesto ni preklicano. Op. ur.) Ne vem, kako pridejo do dobrih mest razni mladeniči in mladenke, tedaj samci brez družinskih težav in ki še nikdar niso okusili dobrot podeželskega učiteljevanja. Dnevno časopisje prinaša imenovanja učiteljskega na mesta, ki nikdar niso bila razpisana. In vendar je v vsakem — tako tudi v najnovejšem odloku ministrstva prosvete klavzula, da se sme prositi zgolj za razpisana mesta. Seveda se teh določb drže le gotovi ljudje, mnogo jih gre preko teh in zanje uspehe na škodo potrebnih in upravičenih. Kdaj bo to prenehalo? S sedanji službenimi razpisi si tedaj ne moreva z ženo nikamor pomagati. V zadnjem odloku min. prosvete oz. v dostavku sreskega načelstva sicer stoji dobesedno: »V posebno nujnih in utemeljenih primerih more učitelstvo vložiti prošnjo izven razpisa in sicer za mesta, ki so dejansko prosta, a niso razpisana in za mesta, ki se bodo izpraznila ob razpisu.« — Ta klavzula je silno laskava in bo mnogim, ki se jim »posreči« najti taka mesta, dobrodošla; nam Zagorcem in drugim rodoljubom, ki živimo daleč od centra, kjer je mogoče vse to zvedeti, pa s to klavzulo ni prav nič pomagano. Kako naj jaz vem, kje in kdaj bo kaj prostega. Kljub temu, da imam nujen in utemeljen primer, si ne morem pomagati. Kogar koli vprašam tozadevno, vsak trdi, da mu ni nič znanega. Pa si potem pomagaj! Z ženo imava vse pogoje, ki so potrebni za nastanitev v večjem mestu, pa kaj, ko pa vse to ne drži. Skoraj me je sram, da imam letos 27-letnico, žena pa 20 letnico, pa se potikava po vseh mogočih krajih. Službena doba, odlične ocene, družinske razmere, bolezen, izvenšolsko udejstvovanje, služba pod Italijo itd. — vse to ni nič, če nimam dobrih zvez, ki te spravijo na poljubno mesto — po želji. Odkrito povem, da mi preseda stikanje za službami, a družinske razmere me silijo, da se tega moram posluževati, ako hočem kaj doseči. Šele sedaj vidim, da sem prepozno začel s tem, zato sem pa tudi vse zamudil. Kdor je prevesten, nikamor ne pride. Doslej so me poznali le takrat, kadar so me rabili. Odkrito povem, da mi bo vzeta vsaka možnost za izvenšolsko delo, ako se me prezeze tudi letos. Nujno potrebno bi bilo, da se nameščanje učiteljskega zakonito preuredi.

— **Učiteljska tiskarna** je skupna last učitelstva dravske banovine. Vsak posameznik, zlasti pa organizacija ima velik interes na procvitu tiskarne, ki je žrtvovala že velike svote skupnim koristim. To je nekaj barometer moči, veljave in ugleda našega stanu. Sedaj ima organizacija svoje uradne zastopnike v upravnem svetu in nadzorstvu, da bo lažje čuvala skupno premoženje in skrbela za napredek tiskarne. Najvažnejši faktor pri tem je pa učitelstvo, da pod geslom: »Svoji k svojim!« — naroče vse potrebščine neposredno pri Učiteljski tiskarni in to vse knjige, muzikalije, tiskovine, pisemski in drugi papir, itd. Ko se bo vse učitelstvo zavedalo svoje dolžnosti do skupnosti, ne bomo več 10 let zbirali za Učiteljski dom na morju, v enem letu ga bomo postavili s pomočjo tiskarne in toliko željeni Učit. dom v Ljubljani bo stal v bližnji bodočnosti.

Učiteljska tiskarna mora plačevati deloma visoke obresti svojim upnikom, ali ni samoočistič umevna posledica, da zaradi nje tudi ona svojim dolžnikom obrestni obremenile proračuna, zato skrbimo, da stare dolgovne takoj poravnajo. Vsaka šola ima v proračunu dovoljen znesek za tiskovine, knjige in šolarsko knjižnico, za učila, in za šolske potrebščine revnih otrok. Vse te potrebščine naročate pri lastnem podjetju.

Učiteljska tiskarna nudi konkurenčne cene. Nikdo v šol. odboru ne more ugovarjati naročilom pri Učiteljski tiskarni, ker so cene primerne, blago pa dobro in za šolske namene izbrano.

Tovariši: »Svoji k svojim.« S.

— **Učiteljem tolminskega učiteljskega!** Nad 30 tovarišev in tovarišice se je doslej prijavilo za sestanek, ki se bo vršil v dneh 14. in 15. julija t. l. v Ljubljani. Še pogrešamo nekatere tovariše. Prosim, naj še vsi ostali prijavijo svojo udeležbo na naslov: tov. Oskarja Venturini, učitelja v Trzinu pri Domžalah. Program: 14. julija ob 18. uri sestanek, pri katerem nam bosta referirala tov. Šavli in Venturini. Zbirališče v kavarni »Zvezda« od 17. do 18. ure. 15. julija se udeležimo Tabora emigrantskih organizacij v Grosupljem. Za hrano in prenočišče bo za prijavitelne preskrbljeno po najnižjih cenah.

— **Maturantom letnika 1904!** Ker me je več sošolcev vprašalo, kaj je s praznovanjem naše 30 letnice, obveščam vse tem potom, da

pred 2 letoma, tov. Bratoš. On je misljal, da bi praznovali 30 letnico v času »Mariborskega tedna«, ki bo od 5. do 15. avgusta. Sporočite mu, prosim, svoje mišljenje! Fr. Br., Maribor, Meljska cesta 40, Jos. Kobal.

— **Učiteljska kolonija v Igalem pri Hercegovnem.** Vsem priglascem sporočamo, da bo skupni odhod 4. julija z brzovlakom ob 4. uri 20 min., prihod v Zagreb ob 7. uri 15 min., iz Zagreba s potniškim vlakom ob 8. uri 15 min., prihod v Sl. Brod ob 13. uri 36 min.; tu se snidejo vsi priglasci iz dušnavske, moravske in vardarske banovine in potujejo skupno preko Sarajeva in prispejo v Igalo 5. julija ob 12. uri. Vozni stroški iz Ljubljane—Hercegovnega polovični III. r. potniški vlak 182—Din, doplačilo za brzi vlak Ljubljana—Zagreb 18—Din! S seboj vzemite 2—3 rjuhe, blazino, ostalo po principu: najpotrebnejše! Razne ekskurzije po najnižjih cenah niso obvezne! — Kolonija je zasedena in se priglasi ne upoštevajo več! Na željo se bo čas v koloniji podaljšal do 20. avg., kar bo objavljeno v dnevnikih. Vse informacije itd. po 29. juniju prosim na naslov: S. M., šef učit. kol. — Igalo pri Hercegovnem — Boka Kotorska. Do svidenja na našem divnem Jadranu! — Za FLJU: Slavko Mrovlje, učit., gl. pov. — Slovenjgradec.

Osebnostne zadeve

— **Napredovali so učitelji(ce) v VIII. skupino (15. V. 1934):** Regoršek Bogomir iz Ljutomer, Kosem Davorina iz Bohinj, Bistrice, Ražem Milan iz Loškega potoka, Bezjak Marija iz Nove cerkve (Ptuj).

Naša gospodarska organizacija

VABILO

na V. redni občni zbor Učiteljske gospodarske poslovalnice, r. z. z. o. z. v Mariboru, ki se bo vršil 7. julija 1934 ob 19. uri v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

Dnevni red:

- 1.) Zapisnik zadnjega občnega zbora.
- 2.) Poročilo načelstva.
- 3.) Poročilo nadzorstva.
- 4.) Čitanje in odobritev računskega zaključka za l. 1933.
- 5.) Razdelitev čistega dobička.
- 6.) Izvolitev upravnega sveta in nadzorstva. §§ 14. in 24.
- 7.) Slučajnosti.

Opomba: Občni zbor sklepa veljavno ob navzočnosti vsaj $\frac{1}{10}$ članov. Ako bi tega ne bilo, se vrši $\frac{1}{4}$ ure pozneje na istem prostoru in z istim dnevnim redom občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati.

V Mariboru, dne 18. maja 1934.

Načelnik: Tajnik:
Anton Hren, s. r. Ivan Womer, s. r.

— **g Omišalj** na otoku Krku je krasno, romantično mestce. Pod njim se razprostira idiličen zaliv in v tem zalivu bo stal naš učiteljski obmorski dom. V njem bomo našli oddiha dovolj, ne da bi bili naši žepi preveč obteženi. Tisti, ki bodo omogočili zidavo doma, t. j. člani ustanovitelj, bodo v Omišlju lahko za prav majhen denar letovali. Članski prispevek bo tako dobro obrestovan, da bo v par letih povrnjen in vendar bo še vedno polni znesek ostal v društvu ozir. poznejši zadrugi kot delež last člana. Zato je pristop k »Društvu za zgradbo učiteljskega obmorskega doma v Omišlju« najboljša nalaganje denarja. Štednja, to je osnovna misel plačevanja prispevkov za dom, štednja za dobre počitnice, za prijetno letovanje.

Tovarišice, tovariši! Ne odlašajte s pristopom. Oni, katerim smo poslali pravila, ker so se v društvu že vpisali, naj pošljejo čim prej izjavo o plačevanju, vsi drugi pa javite svoj pristop, da bo čim prej število članstva (200) polno. Za enkrat jih še precej manjka, vendar prihajajo prijave vsak dan. Javite se na naslov: »Društvo za zgradbo obmorskega učiteljskega doma v Omišlju«, Ljubljana, Frančiškanska ul. 6.

OBČNI ZBOR SAMOPOMOČI UČITELJSKIH OTROK.

V tajništvo JUU — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani je bil dne 29. aprila t. l. II. redni občni zbor Samopomoči učiteljskih otrok, za katerega je bilo, žal, med članstvom premajhno zanimanje in se ga je udeležilo le majhno število zadrugnikov. Sklican je bil za pol 9. uro. Ker ob tem času ni bilo po pravilih (§ 34.) določenega števila zadrugnikov, je otvoril načelnik zadruga g. Pavel Lavrič občni zbor pol ure pozneje.

Po izvršitvi običajnih formalnosti je podal načelnik obširnejše poročilo, iz katerega je razvideti, da je štela zadruga v začetku leta 124 članov z 216 zavarovanci. Med letom je pristopilo 8 članov ter zavarovalo 9 otrok. Koncem leta je bilo torej 132 članov, ki so imeli zavarovanih 225 otrok. Med letom je zadruga plačala 3 odpravnine v znesku Din 6.630'—.

Načelstvo je imelo v poslovnem letu samo 5 sej. Večje število sej ni bilo potrebno, ker ni bilo prijav za sprejem novih članov. V teh sejah je načelstvo razmotiralo, kako bi povzdiglo število članov in zavarovancev. Pa splošna gospodarska kriza kaže tudi pri učitelstvu svoj vpliv. Le preveč vsak računa. Več učiteljev je prošlo za prijavnice in pristopnice. Zadruga jim je takoj poslala tiskovine, a še do danes ni prejela prijav.

Penzionat UČITELJSKI DOM

v Mariboru, Kosarjeva ulica 41

Prijave za sprejem novih gojencev začeti prihod 1. julija 1934/35. do

5. julija.

Na pozneje došle prijave se ne moremo ozirati.

Radi pomanjkanja prostora je sprejem novih gojencev iz neučiteljskih vrst, nemogoč.

Zahtevajte pravočasno prospekte!

Dekle dom še ne more sprejemati. Pač pa zbira uprava naslove pripravnih takih stanovanj. Z njimi lahko postreže učitelstvu.

V dobi počitnic so prenočišča v domu učitelstvu in svojem na razpolago. Tudi daljše bivanje z vso oskrbo.

Oglasilo se je tudi nekaj učiteljev, ki so bili na sreskih društvih izvoljeni za poverjenike Samopomoči učiteljskih otrok. Prosili so za tiskovine in pravila. Načelstvo jim je poslalo, uspeha pa ni nobenega. Pa tudi člani premalo agitirajo za zadrugo, kajti je še čez 800 učiteljskih otrok, ki niso zavarovani pri Samopomoči. Po naročilu l. obč. zbora si je oskrbela zadruga spisek vseh učiteljskih otrok v starosti od 3. do 10. leta. Sedaj bo zadruga s posebnim proglasom povabila vse učitelje-starše, ki imajo za zavarovanje godne otroke, da vstopijo v Samopomoč in zavarujejo otroke. Proglasi so že tiskani.

Načelnik ugotavlja, da izkazuje največjo naklonjenost zadrugi JUU — sekcija za dravsko banovino, ki daje vselej brez vsake odškodnine na razpolago svoje prostore za seje načelstva in občne zbore ter za informativne in reklamne objave v »Učit. tovarišu«. Zato izreka učiteljski stanovski organizaciji najpriskrnejšo zahvalo.

V zvezi z reklamnimi objavami v »Učit. tovarišu« omenja, da nimajo pravega uspeha in je iz dopisov na zadrugo razvideti, da učitelstvo za gospodarske stanovske institucije ne kaže potrebnega zanimanja in gredo zadevne objave v »Učit. tovarišu« mimo njega.

Iz računskega zaključka za poslovno leto 1933. je razvideti, da je imela zadruga 167.105'98 Din prometa. Čisti dobiček znaša Din 3.882'96, rezervni fond Din 8.784'55, rezerva za podpore pa Din 52.025'85.

Računski zaključek za leto 1933. kaže,

da so znašali prejemki . . . Din 83.552'99
izdatki pa . . . „ 83.552'99

Celokupni promet . . . Din 167.105'98

Iz računa zgube in dobička vidimo, da so znašale:

Odpravnine oz. posmrtnine . . .	Din 7.064'—
Nagrade . . .	2.000'—
Pisarniške potrebščine . . .	645'47
Predplačila prispevkov . . .	30'—
Odpisi premičnin 15 % . . .	470'85
Čisti dobiček . . .	3.882'96

Vseh izdatkov je bilo . . . Din 14.093'28

Zadruga pa je prejela:

Prispevkov za odpravnino oz. posmrtnino . . .	Din 10.827'—
Obresti . . .	2.998'28
Dolžni zavarov. prispevki . . .	268'—

Din 14.093'28

Bilanca:

Aktiva:	
Gotovina v blagajni . . .	Din 95'—
Naložen denar . . .	59.134'05
Dolžniki za zav. prispevke . . .	268'—
Deleži pri Zvezi . . .	100'—
Premični inventar . . .	2.668'15

Din 62.265'20

Pasiva:

Deleži članov . . .	Din 1.320'—
Rezervni sklad . . .	57.032'24
Predplačila prispevkov . . .	30'—
Čisti dobiček . . .	3.882'96

Din 62.265'20

K poročilu načelstva in k poročilu o računskem zaključku se je razvila živahna debata, v katero so posegli vsi udeleženci občnega zbora.

Tov. A. Skulj meni, da je nujno potrebno, da si pridobi zadruga na področju vsakega sres. društva svojega poverjenika, ki si bo vzel za nalogo, pridobivati nove člane in bo v ta namen uporabljal tako svoje osebne stike in zveze kakor tudi učiteljska zborovanja. Potrebno pa bi bilo, da si take poverjenike poišče zadruga sama. Dosedanja praksa, da so društva na zborovanjih nominirala poverjenike, se je pokazala za slabo, ker ti največkrat niso imeli direktnih interesov na prosperiteti ustanove.

Še važnejše pa je, da se udeležuje od časa do časa društvenih zborovanj zastopnik zadruga, četudi bi nalagalo to zadrugi izdatki. Ta denar ne bo izgubljen, ker moramo upoštevati, da je najuspešnejša ravno osebna agitacija.

Tov. Pleničar predlaga, da bi Samopomoč poverjenike za pridobivanje novih članov nagrajila. Nagrada, ki naj bi znašala višino pristopnice, naj bi se priznala poverjeniku za vsakega pridobljenega člana.

Tov. Skulj je mnenja, naj bi povabila Samopomoč na teritoriju bližnjih društev bivaajoče člane, zlasti učiteljice v Ljubljano proti povrnitvi potnih stroškov. Na tem sestanku bi bilo treba vzbuditi zmisel za rekla-

mo, udeleženci naj bi prejeli potrebna navodila, za tiskane proglase in druge potrebne tiskovine. Na takem sestanku bi se eventualno rešil gornji predlog.

V razgovor so posegli še tov. Koch, Kumlj, Primožič in Supančič.

Občni zbor je sprejel v načelu predlog tov. Pleničarja, za podrobno izvedbo pa je pooblastil načelstvo zadruga.

Predlog tov. Skulja, da bi bilo treba objavljati v stan. glasilu čim česče čisto kratke notice popolnoma reklamnega značaja, je bil sprejet soglasno.

Poročilo nadzorstva je podal tov. Dorčec Koch.

Nadzorstvo se je na svoji seji dne 16. aprila 1934 prepračilo, da posluje načelstvo uspešno in vsestransko po pravilih. Vse poslovne knjige so v vzornem redu. Računski zaključek se popolnoma ujema s knjigami, prilogi in blagajniškim stanjem. Zato predlaga odobritev računskega zaključka in absolutorij načelstvu, kar je občni zbor soglasno sprejel.

O predlogu, stavljenem na I. rednem občnem zboru, naj se sprejemajo zavarovanci do 18. leta starosti, a naj se vsakemu nad 10 let staremu na novo sprejetemu zavarovancu izplača v primeru doživetja podpora šole 11 let po sprejemu v zavarovanje, je načelstvo razpravljalo. Z ozirom na to, da so imeli učitelji starši dovolj dolgo priliko, vpisati v Samopomoč tudi otroke do 18. leta, in je načelstvo v vseh svojih objavah opozarjalo, da je ta ugodnost le začasna ter bo zato po preteku leta prenehala, zlasti pa ker bi bili s tem oškodovani mlajši zavarovanci, načelstvo s predlogom ni moglo soglašati. Realizacija predloga bi tudi ne bila v skladu z intencijami zadruga, ki bi prenehala biti Samopomoč otrok. Občni zbor je odobril stališče načelstva in predlog odklonil.

(Opomba uredništva: Zaradi pomanjkanja prostora priobčujemo poročilo šele danes.)

Mladinska matica

— **mm Knjige mladinske matice** so povečini že razposlane. Dobile so jih že vse šole, ki so poslale zadnji obrok za naročnino. Le tam, kjer dobijo publikacije po železnici skupno z drugimi šolami, knjig še niso mogli prejeti, ker nekatere šole, ki imajo skupno ekspedicio, še niso poravnale naročnine. Že je obzira do tistih šol, ki so publikacije že plačale in knjige nestrno pričakujejo, bi se morali zamudniki zganiti.

Kdor ni naročen na vse številke Našega roda, ne dobi knjig, če ne doplača prej zao-stalih števil. Letošnje knjige M. M. so tako lepe, da se bo kesal, kdor jih ne bo imel.

Kdor želi knjige M. M. in ni naročnik Našega roda, jih lahko dobi, kolikor bodo pač še na razpolago, po 5 Din za izvod.

Uradne ure tajništva bodo odslej od 14. do 15. ure.

V oceni knjig Mladinske matice poroča »Slovenec« z dne 19. t. m.: »Z sedmimo leto izdaja Mlad. matica prav skrbno, živo urejevanje in mladini odgovarjajoče zbirke knjig. Za letos smo pravkar prejeli 4 knjige.

»Kresnice« so letos sestavili vsebinsko in slikovno učenke in učenci, ki so pokazali neposredno svoje razgibano življenje. Resnično je zanimivo, kakor beremo v uvodu, da si sodobna mladina ne pripoveduje več pravljic, marveč si išče poti v resnično življenje. Kresnice kažejo tisočera zanimanja sodobne mladine, neko zrelost opazovanja, razmišljanja, sodb, zatorej bodo rabila marsikateremu pedagogu v pouk prave otroške duše.

»Kapljice« so slikana pravljica: označena je pot moških kapljic iz »mamice morja« v oblake in od tod nazaj na zemljo ter dalje skozi pečine in predore v studene, potok, reko in končno v morje. Kakor slikanice, tako je tudi besedilo polno otroškega duha, skozi vso knjižico se pretaka življenje, otroška domišljija se stopnjuje ob sleherni strani. Ze lanska podobna knjižica istih dveh avtorjev je bila sprejeta med otroki s prvim razumevanjem, nedvomno bo našla tudi ta lepega odmeva.

»Tovariši«. Kakor se življja Bevk v »Tovariših« pronicitni v notranjo rast, razvezanost, skrb, veselja in bridkost mladih src. Dva šolska tovariša, dober in zel, se družita in notranje razdirata oz. gradita. Povest ni dolgovestna, ni papirnata, marveč polna življenjskega soka, tragike, neprisiljenih vzgojnih momentov. Povest siromskih mestnih otrok, ki se, kakor »Ptički brez gnezda« po svoje vzgajajo.

»Potovanje skozi časa«. Avtor vodi mladega bralca v gospodarsko zgodovino in sicer iz prvih gospodarskih oblik (zbiralno gospodarstvo) do svobodne industrializacije in tehnizacije vsega gospodarskega življenja.

O »Našem rodu« piše Slovenec kritik, da je prav živahno urejevan in da ima pou-darek zlasti na motivih iz domovine neodrešenih bratov.

— **Mnogo dobrih prispevkov otrok**, namenjenih za »Kresnice«, je moralo uredništvo zaradi pomanjkanja prostora ali zaradi presorodnih motivov, ki se prevečkrat ponavljajo, odložiti. Po možnosti se bodo ti spisi, kakor tudi ilustracije uporabile v prihodnjem letniku »Našega roda«.

— **mm O 5. letniku »Našega roda«** prinaša »Mariborski večernik« od 19. t. m. laskavo oceno. Med drugim pravi o njem tudi, da je poleg »Jugoslovenčeta« najbolj razširjena revija za šolsko mladino v Jugoslaviji in da je zares bogata zakladnica, ki bo ostala v našem mladinskem slovstvu pripravljena tudi za bodoče naše rodove.